

Viimsi Vallavalitsus
info@viimsi.ee

Teie: 04.07.2025 nr 10-6/2356
Meie: 16.07.2025 nr 3-1.1/2025/4897

Austatud Endrik Mänd

Viimsi valla haldusterritooriumi üldplaneeringu ning keskkonnamõju ja muude asjakohaste mõjude strateegilise hindamise aruandest

Viimsi vald on 04.07.2025 RMKle saadetud kirjas esitanud arvamuse andmiseks Viimsi valla haldusterritooriumi üldplaneeringu ning keskkonnamõju ja muude asjakohaste mõjude strateegilise hindamise aruande. Oleme üldplaneeringu eelnõule seoses rohevõrgustikule seatavate kitsendustega esitanud ettepanekud 30.04.2025 kirjaga nr 3-1.1/2024/5576. Tagasiside tabeli põhjal ei ole nendega arvestatud põhjusel, et: *Rohevõrgustiku toimimiseks on raiatele reeglite seadmine vajalik ja asjakohane. Seetõttu ei saa esitatud ettepanekuga arvestada.*

Kuigi üldplaneeringuga võib keskkonnaalaseid piiranguid kehtestada, peab RMK siiski oluliseks rõhutada, et piirangute kehtestamisel tuleb arvestada nende proportsionaalsust, teostatavust, intensiivsust ja kooskõla muude kehtivate õigusaktidega, eriti metsaseaduse ja looduskaitseaduse sätetega. Juhime tähelepanu, et metsaseaduse § 2 sätestab seaduse eesmärgina metsa kui ökosüsteemi kaitse ja säästva majandamise ning defineerib säästva majandamisena olukorra, *kui see tagab elustiku mitmekesisuse, metsa tootlikkuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse ning ökoloogilisi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi vajadusi rahuldava mitmekülgse metsakasutuse võimaluse*. Metsaseaduse § 42 lõige 1 punkt 2 kohaselt on metsaomanik kohustatud majandama ja lubama oma metsa majandada üksnes sellisel viisil, mis on kooskõlas metsa säästva kasutamise põhimõtetega, samuti kaitsma metsa kasvutingimuste halvenemise eest. Üldplaneeringu tingimuste kujundamisel tuleb lähtuda säästva kasutuse põhimõttest, mille kohaselt ei tohi metsa kasutada intensiivsemalt, kui selle ökosüsteem suudab taastuda.

Seetõttu palume arvestada järgmiste muudatusettepanekutega:

1. Juhime tähelepanu, et rohevõrgustiku tingimustes uuendusraie keelamine välistab ka võimaluse metsa uuenemisvõime tagamiseks, st säästvaks metsamajanduseks. Sellest lähtuvalt täpsustame oma eelmises kirja toodud üldist rohevõrgustiku toimimist puudutavat ettepanekut:

1.1. Palume üldplaneeringu seletuskirja lk 59 toodud tingimuses: *uuendusraie langi vahetus läheduses võib uuendusraiega alustada, kui puittaimestik langil on uuenenud, seejuures on turberaie langil turberaie lõpuni viidud ning puittaimestik uuenenud. Uuenenud metsaks loetakse vähemalt 3 m kõrgust puistut ning okaspuu enamusega noorendiku puhul 1,5 m kõrgust puistut. Vahetuks läheduseks loetakse 100 m vahemaad uuendusraie langi välispiirist kasutada sõnastust uuendusraie langi vahetus läheduses võib uuendusraiega alustada, kui puittaimestik langil on uuenenud. Uuenenud metsaks loetakse lageraie puhul vähemalt 3 m kõrgust puistut ning okaspuu enamusega noorendiku puhul 1,5 m kõrgust puistut ja turberaie puhul Looduskaitseaduses ja Metsaseaduses toodud tingimusi.* Selgitame, et rohevõrgustiku tugialad asuvad valdavalt kohaliku kaitseala piiranguvööndis, kus kehtivad looduskaitseadusest tulenevad täiendavad kitsendused aegjärksele raiele ja sellest tulenevalt on kõigi turberaieliikide minimaalne raiejärkude arv kolm. Metsaseaduse § 3 lõike 6 kohaselt peab raiejärkude vahe olema vähemalt viis aastat, mille hulka ei loeta raieaastaid. Seega on minimaalne turberaie läbiviimise periood kehtiva seadusandluse alusel 12 aastat. Metsakasvatuse tunnustatud praktikutena kinnitame, et lähtuvalt valgus- ja juurkonkurentsist võib vana metsa all uue metsapõlve kasvatamine kõrgusteni 1,5 ja 3 m võimatuks osutuda. Samuti saab niivõrd kõrge uuendus järgmise raiejärgu käigus pöördumatult kahjustatud. Metsaseaduses ette nähtud uuenemiskõrgused turberaiel arvestavad ka väikeste puutaimede suurema plastsusega, mis võimaldab neil säilitada kasvuvõime ka järgmiste raiejärkude läbiviimise käigus ülarinde langetamisel tekkivate kahjustuste järgselt. Seetõttu palume arvestada turberaie erisustega ning mitte rakendada lageraiega seotud kõrguslävendeid neile juhtudele. Turberaie kasutamine võimaldab jätkata metsamajandamist ka ökoloogiliselt tundlikel aladel ilma, et ökosüsteemi struktuur või taastumisvõime häviks. Uuenemiskõrgused 3 m lehtpuu ja 1,5 m okaspuu enamusega puistutes on lageraie puhul igati mõistetatavad ja ka praktikas teostatavad. Lisaks palume kaotada samas tingimuses nõue 100 m puhveralale uuendusraielangi ümber. Nimetatud nõue ei aita kaasa rohevõrgustiku toimimisele, vaid killustab kunstlikult metsaökosüsteeme. Piisav mosaiiksus ja looduslähedane struktuur saavutatakse juba üldplaneeringu seletuskirja eelnõus kirjeldatud uuenemiskõrguse piirangu läbi lageraiel ja turberaietele seadusandluses kehtivate piirangute rakendamisel.

1.2. Palume üldplaneeringu seletuskirja lk 60 toodud tingimuses: *raiete järgselt ei tohi puistu täius langeda alla 50% arv 50 asendada arvuga 30.* Selgitame, et täius 30% on metsakasvatuse praktikas piisav ja ennast õigustanud kui suurim ülarinde puude tihedus, kus juurkonkurents ja valgustingimused võimaldavad järelkasvul edukalt uueneda ja uueks metsapõlveks sirguda. Täius 30% tagab sobiva valgusrežiimi ning eduka järelkasvu. Täius 50% seda ei võimalda, jättes puud liigselt varju ning antud metsaosa uuenemine ei saa toimuda, mistõttu puudub metsa järelkasvul võimalus välja areneda ülarindesse.

1.3. Palume üldplaneeringu seletuskirja lk 61 toodud tingimuses: *konfliktalal on uuendusraied keelatud, v.a teekaitsevööndis liiklusohutuse tagamise eesmärgil teostatavad raied, asendada sõna uuendusraied sõnaga lageraied.* Selgitame, et üldplaneeringus tähistatud konfliktalade täielik välistamine metsamajandusest on ebaproportsionaalne ja vastuolus säästva majandamise põhimõttega. Turberaie võimaldamine nendel aladel säilitab metsa ökoloogilise funktsiooni ja võimaldab samal ajal piiratud ulatuses metsa uuendada. Turberaie võimaldab metsa läbimõeldud, pikaajalist ja looduslähedast majandamist moel, mis sobib ka konfliktaladele.

Kokkuvõtvalt palume üldplaneeringus arvestada metsaseadusest, looduskaitseadusest ja metsamajanduslikust praktikast tulenevaid põhimõtteid, et tagada nii rohevõrgustiku ökoloogiline toimimine kui ka metsade pikaajaline uuenemisvõime ning säästev majandamine.

Esitatud seisukohtade (uuenemiskõrguste diferentseerimine, 30% täius, puhveralade kaotamine, konfliktaladel piirdumine lageraie piiranguga) eesmärk ei ole rohevõrgustiku rolli eitamine, vaid selle funktsioneerimise tagamine kooskõlas säästva metsanduse põhimõtetega, arvestades ökoloogiliste funktsioonide kaitset, metsa uuenemisvõime reaalseid tingimusi ja metsamajanduslikku teostatavust. Leiame, et säästva metsanduse põhimõte toetab esitatud ettepanekute näol üldplaneeringu vastuvõtmist – mitte vastandudes looduskaitsele, vaid edendades selle tõhusamat rakendamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Kusmin
RMK Kinnisvaraosakond
Planeeringute spetsialist
jyrgen.kusmin@rmk.ee
505 3387

Koopia: info@kliimaministeerium.ee, maaruum@maarium.ee